

UNIЈА POSLODAVACA SRBIЈE

Generalnom direktoru – Srđanu Drobnjakoviću

Predsedniku Izvršnog odbora – Andreju Brkiću

Predsedniku Sektora saobraćaja – Aleksandru Spasiću

Zemun, Stevana Markovića 8

Predmet: Dostavljamo inicijative poslodavaca usvojene na organima Poslovnog udruženja drumskog saobraćaja Srbijatransport, u cilju procesuiranja prema institucijama i sprovođenje neophodnih aktivnosti uređenja poslovnog okruženja, podsticanja konkurentnosti i zaštite interesa privrede u sektoru javnog prevoza putnika

Uvažavajući Uniju poslodavaca Srbije kao reprezentativnog predstavnika poslodavaca, a imajući u vidu nagomilane probleme transportne privrede u sektoru javnog transporta putnika, kao i da se godinama unazad institucijama dostavljaju smislene inicijative koje su u opštem interesu društva, privrede, korisnika usluga, institucija i budžeta Republike Srbije, dostavljamo Vam Inicijative o kojima je neophodno da se izjasni Sektor saobraćaja i organi Unije poslodavaca Srbije.

Predlažemo sledeće inicijative:

1. Korigovati fiskalnu politiku u smislu primene EU direktive i EU prakse i izjednačiti akcizu na evrodizel gorivo domaćim prevoznicima koji poseduju licencu i obavljaju komercijalnu delatnost drumskog transporta. Sniziti akcizu u Srbiji na nivo akciza u EU i okruženju za komercijalnu delatnost, po preporukama i direktivi 2003/96 EU - Evropskog parlamenta i saveta Evropske Unije, od 27. oktobra 2003. godine, o usklađivanju zakona država članica.

Razliku od punog iznosa akcize na evrodizel gorivo za komercijalnu delatnost javnog transporta do nivoa propisanog Direktivom 2003/96 EU (330 evra za 1 litar evrodizela) regulisati prevoznicima koji obavljaju komercijalnu delatnost refakcijom plaćene akcize.

2. Uvesti subvencije za nabavku novih autobusa prevoznicima koji poseduju licencu i obavljaju delatnost javnog prevoza putnika. Subvenciju opredeliti za autobuse koji su po svojim karakteristikama prioritetno namenjeni za javni linijski gradski, prigradski i međumesni prevoz putnika u drumskom saobraćaju.

Predlažemo da iznos subvencija bude definisan nominalno 50.000 evra/vozilu ili 60% neto vrednosti vozila. Detaljne kriterijume i iznose razraditi kroz radnu grupu predstavnika Ministarstva finansija, resornog Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i predstavnika prevoznika.

Potrebno je da prevoznici koji dobijaju mogućnost da participiraju za subvenciju, obavljaju delatnost javnog prevoza putnika ispunjavaju određene kriterijume koje treba jasno definisati.

3. Izmeniti rešenja u Zakonu o bezbednosti saobraćaja na putevima u smislu starosne granice za pristup profesiji profesionalnih vozača za D kategoriju sa 24 na 21 godinu i za D1 kategoriju na 18 godina uz brisanje uslova posedovanja C kategorije. Predlog je da se uvede institut PROBNE VOZAČKE DOZVOLE koji bi za D1 i D kategoriju važio minimum 3 godine i ograničavao rad tih vozača u međunarodnom saobraćaju.

Snižavanje starosne granice i posebnih uslova za posedovanje vozačke dozvole kategorija potrebnih za obavljanje poslova profesionalnog vozača u javnom saobraćaju, kako bi se naša regulativa uskladila sa rešenjima u EU, a posebno sa odredbama propisa koji važe u SR Nemačkoj i zemljama u okruženju.

4. Inicijativa za donošenja hitne Uredbe kojom bi se licima koji su u Auto školama položili vozački ispit za C, C1, D, D1, CE, C1E, DE ili D1E, kategorije u 2020. i u 2021. godini, obezbedio pristup profesiji profesionalnih vozača u Srbiji.

Predlažemo da se hitno iskreira i donese Uredba kojom bi se omogućilo da svi vozači motornih vozila koji su položili vozački ispit za C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, i DE kategoriju u narednih dve godine, do 31. 12. 2021. godine, mogu da obavljaju delatnost profesionalnog vozača u unutrašnjem javnom prevozu putnika i stvari do punog uspostavljanja rada potrebnog broja centara za edukaciju.

Svi vozači koji u ovom periodu steknu određenu kategoriju u Auto školama, dobijaju karticu za tahograf i svaki vozač koji je u ovom periodu položio vozački ispit a do kraja 2021. godine ostvari više od 400 časova vožnje na vozilu koje poseduje digitalni tahograf (dokazuje ugovorom o radu sa prevoznikom i sopstvenom karticom za digitalni tahograf), može pristupiti dobijanju Kvalifikacione kartice vozača polaganjem ispita za Stručnu profesionalnu kompetenciju po skraćenoj proceduri edukacije.

5. Neophodno je sprovesti digitalizaciju sektora drumskog transporta, sa GPS praćenjem vozila drumskog transporta i to autobusa, svih registrovanih teretnih vozila i putničkih (kombi) vozila sa 7+1 sedišta (što se uveliko primenjuje u zemljama EU), uz obaveznu fiskalizaciju sektora transporta putnika iz razloga uspostavljanja konkurentnosti na tržištu i bezbednosti saobraćaja ali iz razloga suzbijanja zloupotreba, sive ekonomije u uslugama transporta putnika i nezakonitog obavljanja komercijalne delatnosti javnog transporta putnika.

Digitalizacija i fiskalizacija sektora transporta putnika donosi značajno podizanje konkurentnosti legalne privrede na tržištu, omogućava funkcionisanje digitalnog Registra saobraćaja, u interesu prevoznika omogućava ubrzanje procedura u poslovanju i u institucijama, omogućava efikasan i transparentan rad javnog prevoza putnika uz značajno sniženje troškova prevoznika.

6. Potrebno je hitno uređenja i donošenje podzakonskih akata koji regulišu rad autobuskih stanica, a koje je trebalo implementirati još pre 3 godine, februara 2017.godine. Imajući u vidu da su bitno izmenjene poslovne okolnosti rada prevoznika i autobuskih stanica i da pri kreiranju metodologije za određivanje maksimalnih cena autobuskih stanica značajan uticaj na cenu usluga ima Akt o kategorizaciji autobuskih stanica koji je potrebno analizirati u smislu kriterijuma i faktora koji utiču na kvalitet usluga i nivo cena neophodno je u realnim okolnostima usaglasiti funkcionalne veze i uticaje poslovnih sistema u sektoru transporta putnika i u interesu korisnika usluga hitno doneti neophodne podzakonske akte u cilju regulisanja rada autobuskih stanica.

7. Podržavamo podnetu inicijativu za hitan upravni nadzor, ponavljanje postupaka i poništavanje dozvola za međunarodne linije koje su izdate srpskim prevoznicima koji posluju u kooperaciji sa „FlixBusom“.

Ugovor o poslovnoj saradnji sa FlixBusom Mobility GmbH Minhen na osnovu koga se stvarno obavlja prevoz, jeste po svojoj suštini, sporazum o pristupanju srpskih prevoznika-partnera mreži linija FlixBusa, odnosno međunarodnom linijskom prevozu putnika za koji uslove i način obavljanja uređuje ovo privredno društvo. Ovime se omogućava stranom operateru-organizatoru rada i prodaje karata da posluje u Srbiji što nije u skladu sa srpskim zakonima niti je u interesu srpske transportne privrede i fiskalnog sistema u Srbiji.

Pored toga, u cilju sprečavanja još većih posledica potrebno je zaustaviti i preispitati trenutne postupke odobravanja redova vožnje domaćim prevoznicima koji su partneri FlixBusa, kao i shodno članu 180 ZUP-a obezbediti odlaganje izvršenja već donetih rešenja o odobravanju redova vožnje radi preispitivanja započetih postupaka izdavanja dozvola na osnovu tih rešenja.

8. Potrebno je sprovesti transparentnu proceduru kreiranja Pravilnika o usaglašavanju međunarodnih redova vožnje u drumskom prevozu putnika koji treba da bude u interesu zaštite srpskih prevoznika, međunarodne prakse, ugovora o prevozu i zaštite prava putnika.

9. Predlog je da se pokrene postupak izmene Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju u smislu da se definiše „velika licenca“ gde prevoznik, uz ispunjavanje određenih uslova može da obavlja unutrašnji poseban linijski prevoz (u funkciji koncentracije putnika, pa time i racionalizacije troškova), i gde bi takvi prevoznici mogli da učestvuju na tenderima za komunalne usluge lokalnih samouprava između gradova i susednih lokalnih samouprava.

Neophodno je sistemski, strateški i sveobuhvatno sagledati sistem javnog transporta putnika koji obezbeđuje unapređenje bezbednosti saobraćaja i ekonomski održivo poslovanje u komunalnoj usluzi javnog prevoza putnika. U ovom trenutku veoma izražen problem predstavlja:

- 1) poseban linijski prevoz (gde postoji nelojalna konkurencija koja urušava poslovne sisteme koji na toj konkretnoj teritoriji obavlja javni linijski prevoz) i
- 2) prevoz putnika između gradova (kao ekonomskih, privrednih i institucionalnih centara) i susednih lokalnih samouprava, koji ima karakteristike dnevnih migracija, odnosno usluga javnog prevoza jeste komunalna delatnost.

U interesu uređenja poslovnog okruženja, podizanje nivoa bezbednosti saobraćaja, suzbijanja nelegalnog rada i sive ekonomije, unapređenja kvaliteta usluge i podizanja konkurentnosti a u interesu korisnika usluga javnog prevoza putnika, izmeniti zakon kojim bi se predvidelo uvođenje „velike licence za javni prevoz putnika“ uz definisanje uslova i procedura koje moraju da isponjavaju kompanije u svom redovnom poslovanju.

Uvesti pravo da prevoznici koji poseduju „Veliku licencu“ mogu biti kvalifikovani i učestvovati na tenderskim procedurama hitnih i potrebnih uspostavljanja linija od posebnog značaja između gradova i susednih lokalnih samouprava (opština) po tenderu Direkcija za saobraćaj ili Regionalnog koordinacionog tela za saobraćaj u gradovima, koje je neophodno institucionalno uspostaviti.

Kvalitetna i dobra organizacija poslovanja prevoznika, stručan rad u zatvorenim poslovnim sistemima je preduslov unapređenja bezbednosti saobraćaja. Imajući u vidu funkciju javnog prevoza putnika kao komunalnog servisa, važnosti delatnosti u interesu kvaliteta života građana, nosioci ovakvog javnog komunalnog servisa treba da budu odgovorne kompanije koje ispunjavaju posebne ali neophodne uslove u smislu poslovanja, bezbednosti, kvaliteta, pouzdanosti i poverenja.

Sve ovo je neophodno kao sistemska mera za unapređenje delatnosti, konkurentnosti, kvaliteta komunalne usluge javnog prevoza, ekonomski održivog poslovanja, ekoloških standarda i unapređivanja javnog prevoza putnika u gradovima, unapređenja javne komunalne usluge ili uspostavljanja usluga u ruralnim sredinama u funkciji korisnika usluga, podizanja nivoa bezbednosti saobraćaja i suzbijanje nelegalnog rada, sive ekonomije i zloupotreba.

Datum 09. mart 2020.godine

Srbijatransport Beograd

Goran Aleksić, generalni direktor